

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN GASTOUDERBUREAU BANDITA

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Pedagogische visie Gastouderbureau Bandita	2
2.1 Pedagogische basisregels	2
3. De praktijk	3
3.1 Een veilige en vertrouwde opvangomgeving	3
3.2 Respect en aandacht	3
3.3 Stimuleren van de ontwikkelingsgebieden	3
3.4 Veilige, hygiënische en gezonde opvangomgeving	5
3.5 Normen en waarden	6
3.6 Aantal kinderen	7
3.7 Achterwacht	7
3.8 De opvangomgeving	7
4. Communicatie	8
4.1 Communicatie tussen gastouderbureau, de ouder(s)/ verzorger(s) en de gastouder	8
4.2 Het koppelingsgesprek	8
4.3 Drie maanden evaluatiegesprek	9
4.4 Voortgangsevaluatie	9
4.5 Telefonisch of mail contact	9
4.6 Dagboekje	9

1. INLEIDING

Met de Wet Kinderopvang die per januari 2005 is ingegaan, worden er diverse kwaliteitseisen gesteld aan de Gastouderopvang. Eén van deze kwaliteitseisen is dat ieder gastouderbureau een pedagogisch beleidsplan heeft, waar ouders/verzorgers en gastouders op terug kunnen vallen als het gaat om de uitgangspunten en de werkwijze die worden gehanteerd bij de omgang met kinderen en bij de opvoeding.

Gastouderbureau Bandita vindt een pedagogisch beleidsplan onontbeerlijk om de kwaliteit op een hoog peil te houden, te kunnen controleren en zo nodig bij te stellen.

Want het allerbelangrijkste is dat een gastkind met plezier en in een veilige en vertrouwde omgeving kan opgroeien.

2. PEDAGOGISCHE VISIE GASTOUDERBUREAU BANDITA

Ieder kind is een uniek wezen, dat zich in eigen tempo en daarbij behorende karakter moet kunnen en mogen ontwikkelen. Gastouders leveren een wezenlijke bijdrage aan de ontwikkeling en welbevinden van het gastkind. Gastouders moeten in staat zijn een klimaat te scheppen waarbij een gastkind zich veilig en vertrouwd voelt en met plezier kan spelen en ontwikkelen. Aandacht en respect voor het gastkind als individu zijn in deze niet meer dan vanzelfsprekend. Een gastoudergezin, biedt een omgeving, waarin een gastkind kan opgroeien tot een evenwichtig, zelfstandig en uniek persoon met respect voor anderen en zichzelf. De ouders/verzorgers blijven echter te allen tijde eindverantwoordelijk.

Gastouderbureau Bandita draagt deze visie uit naar ouders/verzorgers en gastouders.

2.1 Pedagogische basisregels

- De gastouder schept een veilige en vertrouwde opvangomgeving voor het gastkind.
- De gastouder benadert het gastkind met respect en aandacht.
- De gastouder biedt voldoende activiteiten aan die passen bij de leeftijd, aard en ontwikkeling van het gastkind.
- De gastouder draagt zorg voor een veilige, hygiënische en gezonde opvangomgeving.
- De gastouder besteedt aandacht aan normen en waarden.

3. DE PRAKTIJK

3.1 Een veilige en vertrouwde opvangomgeving

Het gastkind moet zich op zijn gemak voelen bij de gastouder en een eigen plekje binnen het gastgezin krijgen. Voor de start van de opvang, is het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de kennismaking en de wenperiode. Op deze manier kan het gastkind de gastouder, de opvangomgeving en de eventuele andere (gast)kinderen in eigen tempo leren kennen. Daarnaast heeft de gastouder de gelegenheid om het gastkind beter te leren kennen en in te spelen op de behoeften van het gastkind. Uiteindelijk moet een gastkind zich tijdens de opvang vrij genoeg voelen om zijn emoties, zoals verdriet, boosheid en blijdschap aan de gastouder te tonen en met de gastouder te delen, zonder dat hij zich hierin beperkt voelt.

3.2 Respect en aandacht

Gastouderbureau Bandita gaat er vanuit dat iedereen met respect behandeld wordt, dus ook een kind. Een kind moet in zijn waarde gelaten worden en er mag geen afbreuk gedaan worden aan de eigenheid en aard van het gastkind. Het gastkind krijgt bovendien voldoende aandacht op het gebied van lichamelijke en sociaal emotionele ontwikkeling, maar zal ook leren de aandacht te delen of op zijn beurt te wachten als er eventueel andere (gast)kinderen aanwezig zijn in het gastgezin. Een gastouder leert het gastkind spelenderwijs hierin zijn weg vinden.

3.3 Stimuleren van de ontwikkelingsgebieden

Ieder kind ontwikkelt zich in een eigen tempo en zal zich op het ene gebied wat sneller en beter ontwikkelen dan op een ander gebied. Dat maakt ieder kind ook uniek en bijzonder.

De gastouder begeleidt, volgt en stimuleert het gastkind in zijn ontwikkeling en houdt de ouders/verzorgers op de hoogte van deze ontwikkelingen. Indien nodig of wenselijk kan in overleg met de ouders/verzorgers aan sommige zaken meer of speciale aandacht besteedt worden.

De ontwikkelingsgebieden worden meestal onder verdeeld in: lichamelijke ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, verstandelijke ontwikkeling en creatieve ontwikkeling. Hieronder worden deze uitgebreid beschreven.

De gastouder houdt in de gaten hoe de lichamelijke ontwikkeling van het kind vordert. Het kind krijgt voldoende ruimte om te bewegen. Er zijn uitdagende speelmogelijkheden.

Het aanwezige speelgoed is afgestemd op de lichamelijke ontwikkeling en ontplooiing van het kind. De ruimte is zo ingericht dat kinderen, al naar gelang hun ontwikkelingsstadium, kunnen kruipen, lopen en spelen. Oudere kinderen moeten de gelegenheid hebben/krijgen om buiten te spelen om zo tegemoet te komen aan hun behoefte om te rennen, springen en bewegen.

Met name voor kinderen tot 2 jaar vindt Bandita het belangrijk dat er:

- een rustige lig- of zitplek (box, zacht matras of kleed) is
- een box is
- een ruimte is om te kruipen, lopen, en klimmen
- een tafeltje of hoekje is om met divers spelmateriaal te spelen
- veilig speelgoed op grijphoogte is.

In aanvulling daarop vindt Bandita het voor kinderen ouder dan 2 jaar wenselijk dat er:

- ruimte is om te lopen, rennen, sjouwen
- een plek is voor activiteiten zoals fantasiespel (verkleeden, poppen, keukentje), constructiespel en/of creatief spel (verf, klei, potloden, zand, water)
- een plek is om zich terug te trekken.

Voor de kinderen vanaf 4 jaar bovendien:

- De mogelijkheid om al dan niet zelfstandig naar buiten te gaan, hierover worden met de vraagouder afspraken vastgelegd
- De mogelijkheid om huiswerk op een rustige plek te doen
- Afspraken met de vraagouder over gebruik van pc en spelcomputers en tv kijkgedrag

Voor de ontwikkeling van het kind is buitenspelen van groot belang. Bandita hecht eraan dat de opvangkinderen dagelijks buiten komen. Naarmate kinderen ouder zijn vindt Bandita dit belangrijker. Bij voorkeur is er een eigen tuin aanwezig. En als dat niet het geval is dan vindt Bandita dat er tenminste een buitenspeelgelegenheid op loopafstand aanwezig is (speeltuin, park) en dat de gastouder afspreekt met de vraagouder hoe daar gebruik van wordt gemaakt. De gastouder maakt afspraken met de vraagouder over de wijze waarop kinderen vervoerd worden naar de buitenspeelgelegenheid.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Het is belangrijk dat het kind leert omgaan met andere kinderen en volwassenen. Het kind leert omgaan met emoties en conflicten. Bij de gastouder ervaart het kind een andere opvoedingsomgeving dan thuis: andere volwassenen en kinderen, een ander huis. Het kind leert hierdoor omgaan met andere situaties dan het thuis gewend is. Als er andere kinderen zijn leert het spelenderwijs delen en rekening houden met andere kinderen. Wat het thuis wel mag, mag misschien bij de gastouder niet altijd en omgekeerd. Een kind leert daardoor sociale vaardigheden als: samen spelen, samen delen, rekening houden met anderen. Belangrijk is dat het kind zich veilig voelt bij de gastouder, er is voldoende aandacht voor het kind. De gastouder zorgt ervoor dat het kind zijn of haar emoties mag uiten en ervaren, en helpt zo nodig de grenzen daarin te bepalen. De gastouder probeert zich te verplaatsen in de emoties van het kind en helpt het kind er mee om te gaan.

De gastouder begeleidt, volgt en beïnvloedt het kind in zijn sociale en emotionele groei. De gastouder geeft voldoende aandacht aan het kind als het verdrietig is of vreugde wil delen. De gastouder speelt een actieve rol bij het stimuleren van dit ontwikkelingsgebied.

In dit ontwikkelingsgebied spelen taal en denken een centrale rol. Taal is een belangrijk aspect en dient actief ontwikkeld te worden. De gastouder helpt de taalontwikkeling bevorderen door te lezen, plaatjes kijken, zang, taalspelletjes, en geluidsspelletjes. Denken is nauw verbonden met taal. Het kind leert door voorbeelden en nabootsing. De gastouder beantwoordt vragen van het kind en daagt het uit zelf met oplossingen te komen. De gastouder nodigt het kind uit om dingen zelf te benoemen. De gastouder bepaalt samen met de vraagouder welk spelmateriaal en activiteiten wenselijk zijn voor het betreffende kind. De gastouder zorgt voor gevarieerd spelmateriaal, geschikt voor de leeftijd van de kinderen die zij kinderen opvang. Het is belangrijk creativiteit en fantasie van het kind goed tot zijn recht te laten komen. De gastouder stimuleert door het aanbieden van verschillende soorten materialen en activiteiten. De gastouder zorgt voor creatief materiaal: papier, krijt, klei, (vinger)verf en zorgt ervoor dat kinderen met deze materialen aan de slag kunnen. Leren omgaan met materialen is een onderzoekende bezigheid waarbij het kind de mogelijkheden en eigenschappen leert kennen.

Luisteren naar muziek, zingen van liedjes zijn belangrijk voor een kind. Zelf actief bezig kunnen zijn met deze activiteiten is voor een kind belangrijk: de hele dag de radio op de achtergrond kan een klein kind belemmeren in het zelf zingen en actief luisteren.

3.4 Veilige, hygiënische en gezonde opvangomgeving

Om ongelukken, ziektes en infecties zoveel mogelijk te voorkomen, heeft het gastkind recht op een veilige en schone opvangomgeving. Daarnaast heeft het gastkind recht op voldoende en verantwoorde voeding en drinken, rust, lichamelijke verschoning, beweging en frisse lucht. Uiteraard zal bij een baby de persoonlijke verzorging en voeding meer aandacht nodig hebben dan bij een schoolgaand kind. Afstemming van de voeding en verzorging vindt altijd in samenspraak tussen ouders/verzorgers en de gastouder plaats. Een gastouder heeft ook een voorbeeldfunctie. Het gedrag bepaalt mede hoe een gastkind met zaken omgaat, denk hierbij bijvoorbeeld aan handen wassen na het toilet gebruik.

Gastouderbureau Bandita voert jaarlijks een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit bij alle gekoppelde gastouders.

3.5 Normen en waarden

Normen en waarden spelen een belangrijke rol bij de opvoeding. Maar wat door iemand belangrijk wordt gevonden, verschilt van mens tot mens. Zowel verbaal als non-verbaal laten mensen blijken wat ze vinden. Er zal dus afstemming plaats moeten vinden tussen ouders/verzorgers en de gastouder om belangrijke normen en waarden met elkaar bespreekbaar te maken. Denk hierbij aan godsdienst, taalgebruik, omgaan met anderen, respect hebben voor elkaar en elkaars mening en spullen, veiligheid bieden e.d.

Gastouderbureau Bandita stelt een aantal zaken aan de orde in het intake formulier van de ouders/verzorgers en het aanmeldingsformulier van de gastouder. Zo ontstaat er vooraf al een beeld hoe er over belangrijke zaken gedacht wordt en kan hier tijdens het voorstellen van beide partijen rekening mee gehouden worden. Tijdens het kennismakingsgesprek dat volgt kan er uitgebreider op deze punten worden ingegaan. Het is echter van belang dat beide partijen zich open stellen om over deze onderwerpen in gesprek te blijven. Sommige dingen zullen nu eenmaal anders bij de gastouder gaan dan thuis, dat wil echter niet zeggen dat dit een probleem oplevert. Op deze manier zien kinderen dat er verschillen kunnen zijn en leren ze hier op een positieve manier mee om te gaan. Respect en vertrouwen liggen hieraan ten grondslag.

3.6 Aantal kinderen

De gastouder mag maximaal 6 kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar tegelijk opvangen, inclusief de eigen kinderen tot 10 jaar. Dit geldt voor het totaal op te vangen kinderen, ook als deze niet door Gastouderbureau Bandita bemiddeld zijn.

De gastouder informeert het gastouderbureau schriftelijk over wijzigingen over de leeftijdsopbouw van de gastkindjes, ook als deze particulier of via een ander gastouderbureau worden opgevangen. Van de op te vangen kinderen mogen er maximaal 2 kinderen beneden het jaar tegelijk worden opgevangen. De regels hiervoor zijn als volgt;

Totaal aantal kinderen dat opgevangen mag worden, inclusief eigen kinderen tot 10 jaar	Maximaal 6
Totaal aantal kinderen onder de vier, inclusief eigen kinderen van deze leeftijd	Maximaal 5
Totaal aantal kinderen van 0 en 1 jaar, inclusief eigen kinderen van deze leeftijd	Maximaal 4
Totaal aantal kinderen van 0 jaar, inclusief eigen kinderen van deze leeftijd	Maximaal 2

3.7 Achterwacht

Wanneer een gastouder vier of meer kinderen tegelijk opvangt is het verplicht om een achterwacht te hebben. De achterwacht dient telefonisch bereikbaar te zijn en in geval van calamiteiten binnen 15 minuten op de opvanglocatie kunnen zijn. De gegevens van de achterwacht worden opgenomen in het contract tussen vraagouder en gastouder. De gastouder draagt er zorg voor dat de gegevens van de achterwacht in het bezit zijn van het gastouderbureau.

3.8 De opvangomgeving

Gastouderopvang vindt in principe plaats in de woning van de gastouder. De tuin maakt tevens onderdeel uit van de opvangomgeving.

Er moet zowel binnen als buiten voldoende ruimte zijn voor het gastkind, de eventuele andere gastkinderen en eigen kinderen van de gastouder, om te spelen, lopen, sjouwen en stoeien. Wanneer er geen tuin aanwezig is, zal de gastouder alternatieven moeten aanbieden, zoals regelmatig naar buiten gaan, speeltuinbezoek of naar de kinderboerderij gaan.

Daarnaast moet er ook een plek zijn voor het gastkind om zich terug te kunnen trekken om bijvoorbeeld te tekenen, te lezen of te puzzelen. Een apart speelhoekje of doe hoekje kan hier heel geschikt voor zijn.

Voor jonge kinderen is het belangrijk, dat er een veilige plek is waar ze rustig kunnen liggen, rollen, zitten of spelen. Bovendien zal er een veilige en rustige slaapplek moeten zijn, waar het gastkind kan slapen of uitrusten. Er moet een afzonderlijke slaapruiimte zijn voor in ieder geval kinderen tot anderhalf jaar, de ruimte is hierbij afgestemd op het aantal op te vangen kinderen.

De gastouder is er verantwoordelijk voor dat er een veilige, schone en gezonde opvangomgeving is. De opvanglocatie dient te allen tijde rookvrij te zijn, dus ook als er geen opvang plaatsvindt.

Gastouderbureau Bandita controleert voordat de gastouder wordt ingeschreven de opvangomgeving op veiligheid en gezondheid. Daarna vindt er jaarlijks controle plaats. Tijdens deze controles wordt ook dit pedagogisch plan besproken, en in hoeverre de gastouder voldoet in zijn/haar handelen.

4. COMMUNICATIE

4.1 Communicatie tussen gastouderbureau, de ouder(s)/ verzorger(s) en de gastouder

Met elkaar in gesprek gaan en blijven over de zorg en opvoeding van het gastkind is de basis om goede opvang te bieden.

Gastouderbureau Bandita biedt tijdens de opvang diverse momenten aan om de opvang te evalueren, daarnaast kan er gebruik gemaakt worden van het telefonisch spreekuur dat gastouderbureau Bandita regelmatig houdt. De ouders/verzorgers en gastouders kunnen voor de dagelijkse gang van zaken gebruik maken van het groeischrijftje. Tijdens het halen en brengen van het gastkind is er vaak ook even tijd om praktische zaken met elkaar door te spreken of over te dragen.

4.2 Het koppelingsgesprek

Wanneer de ouder(s)/ verzorger(s) en de gastouder een positief kennismakingsgesprek met elkaar gehad hebben en er een basis van vertrouwen is gelegd om met elkaar verder te willen gaan, volgt het koppelingsgesprek. Tijdens dit gesprek is er een medewerker van gastouderbureau Bandita aanwezig. Dan wordt de zakelijke en praktische kant van de opvang vastgelegd in de 'Overeenkomst tussen vraagouder en gastouder', zoals opvangdagen en tijden, uurtarief, registratie opvanguren en wijzigingen.

4.3 Drie - zes maanden evaluatiegesprek

Drie tot zes maanden na de start van de opvang wordt er een telefonische evaluatie gehouden en/of een afspraak gemaakt voor een persoonlijk evaluatiegesprek. In dit gesprek wordt besproken of de opvang voor alle partijen naar wens verloopt en of de afspraken zoals overeengekomen in de Overeenkomst ook haalbaar blijken te zijn. Eventueel wordt de Overeenkomst aangepast. Vervolgens zal er ieder jaar een telefonische evaluatie met de ouder(s)/ verzorger(s) plaatsvinden.

4.4 Voortgangsevaluatie

Minimaal 1 keer per jaar wordt middels een persoonlijk gesprek de opvang geëvalueerd met de gastouder. Er wordt uitgebreid teruggekeken op de afgelopen periode. Voelt het gastkind zich thuis in het gastoudergezin? Is er voldoende afstemming over de zorg en opvoeding van het gastkind? Zijn er punten die bijgesteld moeten worden? Gastouderbureau Bandita maakt een verslag van de evaluatie, dat tevens als uitgangspunt dient bij volgende evaluatiemomenten.

4.5 Telefonisch of mail contact

Naar behoefte van de ouders/verzorgers en de gastouder vindt er telefonisch contact en/of contact via de mail plaats. Gastouderbureau Bandita adviseert, ondersteunt en begeleidt op het gebied van de inhoudelijke en eventuele zakelijke kant van de opvang.

4.6 Dagboekje

Gastouderbureau Bandita verzorgt bij de start van de opvang een dagboekje. In dit boekje kunnen de ouders/verzorgers en de gastouder schrijven over de dagelijkse opvang, zoals eten, drinken en slapen. Maar ook over de momenten wat een gastkind heeft meegemaakt en hoe het gastkind zich voelt. Op deze manier kan de ontwikkeling van het gastkind gevolgd worden. Daarnaast is het een leuke herinnering voor later om terug te lezen hoe de opvang bij de gastouder was. Uiteraard zijn de ouders/verzorgers en de gastouder vrij om gebruik te maken van het dagboekje.